

La Quotidiana

venderdis, ils 9 da zercladur 2023

Il parc da reiver vegn prest aviarts

Suenter che Sumvitg Turissem ha mess en funcziun igl onn vargau il parc da bike ad Igniu sut Rabius, suonda proximamein era la preit da reiver. Dapresent vegnan las davosas lavurs fatgas. Cun stans d'informazion e stampats emprova l'uniun da propagar sia purschida.

Hans Huonder/FMR

Sumvitg s'auda buca tiels loghens da turissem pli gronds en Surselva. Tonaton sviluppesccha la pintg'organisaziun da turissem ina remarcable activitat. Davart quella ha la suprastonza dau plaid e fatg la fin da matg a sia radunanza generala ell'ustria en Val Sumvitg.

Sumvitg Turissem dumbra 104 commembras e commembers, quater novs ein vegni vidlunder igl onn passau. Dapi diesch onns vegn l'uniun presidiada d'*Andy Monn*. Alla radunanza generala ei *Cornelia Tuor* vegnida eligida ella suprastonza, remplazzond *Therese Frey*. Igl onn 2022 ha Sumvitg Turissem nudau 7764 pernottaziuns, la gronda part en habitaziuns da vacanzas e camps. En cumparegliaziun cugl onn avon ei quei rodund ina tiarza dapli.

Per pign e grond

Igl onn vargau ha Sumvitg Turissem surdau gest dus projects fini al diever public. La senda da viandar da Rabius – Runs – Sumvitg ei vegnida cumpletada cun detgas da Paul Luziet. Nov petgas cun historias per romontsch e tudestg da Paul Luziet procuran per divertiment e variaziun sin quella senda cun ina lunghezia totala da rodund 3,8 km. Paul Luziet ein in'ovra da Gugliem Gadola ch'ei naschius 1902 a Mustér e morts 1961 a Cuera. Igl autur ei staus confundatur e redactur dil «*Glogn*» e redactur digl «*Ischi*» ed ha secret bia raquens, novellas, biografias e davart la historia. El ei il bab dalla figura populara e humoristica «Paul Luziet». Vegnius aviarts igl onn vargau ei era il parc da bike ad Igniu, in liug che sesanfla sper la via da Rabius en direczion Surrein. Cun ina fiasta populara ei quel vegnius surdaus a siu intent la fin d'uost 2022. Quei parc ha Sumvitg Turissem schau custar rodund 80 000 francs. Sco agid alla finanziaziun han las commembras ed ils commembers era prestau bia lavur cumina.

Preit da reiver el grep

Bunamein 60 000 francs cuosta la nova preit da reiver che sesanfla buca lunsch naven dil parc da bike ad Igniu e che vegn danovamein finanziada cun sustegn da pliras varts. La preit ei integrada en in grep e cumpiglia diesch differentas rutas da reiver da different nivel. «Quei ei per pign e grond, entscheviders ed avanzai. Igl ei lunsch entuorn la suletta caschun da reiver che seporscha ordaviert aschi datier dils vitgs», constatescha Andy Monn. La preit ei accessibla per in e scadin. Il mument vegnan las davosas lavurs fatgas, la finamira ei da saver arver quella preit da reiver el grep el decuors dall'entschatta da fenadur 2023.

Differents survetschs

Sco quei che la suprastonza da Sumvitg Turissem ha informau sias commembras e ses commembers, ha il Bus alpin transportau igl onn vargau 292 persuns en ed ord la Val Sumvitg. Quei ei succediu duront 12 fins d'jamna. Igl onn avon era ei stau 233 persunas. En vesta agl unviern era la senda da scursalar da Puzzastg – Surrein vegnida semtgada. «Pervia dalla pauca neiv havein nus denton buca saviu metter en funcziun ella», di Andy Monn. Il survetsch tecnic dalla vischnaunca da Sumvitg ha erigiu seivs per liung dalla via, per aschia garantir la segirtad. Per propagar sia purschida ha Sumvitg Turissem actualisau e cumpletau ses mieds, denter auter ei vegniu realisau ina tabla d'informaziun a Surrein. Proximamein cumpara era in niev flyer cun descripziun da pliras attracziuns da sport, cultura e temps liber a Sumvitg. Sco commember da Surselva Turissem profiteschia Sumvitg Turissem era dallas stentas da reclama da lezz'organisaziun. El rom d'ina cunvegnientscha culla vischnaunca da Sumvitg ein ils duers e la responsabludad per la preit da reiver, il parc da bike e la senda da scursalar vegni reglai.